

	<p>Република Србија  <b>ТОПЛИЧКА АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ  СТУДИЈА</b>  Ћирила и Методија бр.1, Прокупље</p>	<p>БРОЈ:1275/2   ДАТУМ:10.11.2022.</p>
--	--	--

**ПРАВИЛНИК О ПРЕВЕНЦИЈИ И ЗАШТИТИ ОД  
ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА, СЕКСУАЛНОГ- ПОЛНОГ  
УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА**

	<b>Датум</b>	<b>Одговорност</b>
<b>Израђен:</b>	Октобар,2022.	Секретаријат Академије
<b>Усвојен:</b>	10.11.2022.	Савет Академије
<b>Примена:</b>	18.11.2022.	Све организационе јединице

---

На основу члана 4. став 1. тачка 7). Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20-др. закони и 67/21), и члана 21 став 1. тачка 7) и члана 53. Статута Топличке академије струковних студија број 20/2022-2 од 03.06.2022. године (пречишћен текст са изменама и допунама закључно са 03.06.2022. године), Привремени Савет Топличке академије струковних студија на седници одржаној 18.11.2022. године, доноси

## **ПРАВИЛНИК О ПРЕВЕНЦИЈИ И ЗАШТИТИ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА, СЕКСУАЛНОГ– ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА**

### **Члан 1.**

Правилником о превенцији и заштити од дискриминације, злостављања, сексуалног-полног узнемиравања и уцењивања (у даљем тексту: Правилник), ближе се одређује појам дискриминације, злостављања, сексуалног узнемиравања, злостављања и уцењивања, мере које ће Академија спроводити у превенцији и забрани овог понашања, поступак заштите лица у случају да је дошло до нарушавања интегритета личности по основу пола или сексуалне оријентације, а све у циљу изграђивања и поштовања начела права и слободе личности, слободног испољавања родне припадности и сексуалне оријентације, заштите достојанства свих лица – учесника у процесу високог образовања.

### **Члан 2.**

Одредбе овог Правилника се односе на све запослене и студенте/студенткиње Топличке академије струковних студија.

Запослено лице у смислу овог Правилника је лице у радном односу и лице које је ангажовано на раду ван радног односа на Академије, у складу са законима којима се уређује рад и процес високог образовања.

Студент/студенткиња у смислу овог Правилника је лице које има статус буџетског или самофинансирајућег студента/студенткиње, у складу са Законом о високом образовању.

Одредбе овог Правилника се односе на све облике наставе, укључујући и оне у оквиру којих су студенти послати на праксу с циљем остваривања наставног програма за које је надлежна Топличка академија струковних студија.

### **Члан 3.**

Запослени и студенти/студенткиње који не поштују забрану понашања утврђеног овим Правилником, чине повреду радне дисциплине и правила понашања на Академији.

## **ПОЈАМ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА, СЕКСУАЛНОГ-ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА**

### **Члан 4.**

**Дискриминација** и дискриминаторско поступање у образовању и васпитању (у даљем тексту: дискриминација) у смислу овог правилника, је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу,

разном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чашности у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно престојалишним личним својствима (у даљем тексту: лична својства) у установи којом се неоправдано прави разлика или даје првенство, а нарочито она којом се:

- 1) ограничава или ускраћује право на предшколско, основно и средње образовање и васпитање под једнаким условима,
- 2) отежава или онемогућава упис лица или групе лица у установу, услед њиховог личног својства,
- 3) искључује лице или група лица из образовног система услед њиховог личног својства,
- 4) отежава или ускраћује могућност праћења наставе и учешћа у другим образовним односно васпитним, активностима услед личног својства лица или групе лица,
- 5) деца, односно ученици, запослени или трећа лица разврставају по њиховом личног својству,
- 6) ускраћују или не предузимају мере подршке које су законом прописане, а по основу личног својства,
- 7) на други начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа са децом, ученицима или другим лицима која учествују у образовном и васпитном процесу.

**Злостављање** је свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које за циљ има или представља повреду њиховог квалитета, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и његовог изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, онемогућава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на својствено иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор. Злостављање је такође и подстицање или навођење других на наведено понашање.

**Израњеном злостављања** сматра се:

- 1) свако лице код послодавца са својством правног лица;
  - 2) запослени или група запослених код послодавца, који врши злостављање.
- Сексуално узнемиравање**, у смислу овог Правилника јесте свако вербално, физичко или физичко понашање сексуалне природе које има за циљ изазивање страха или стварање непријатељског, понижавајућег или увредљивог окружења или представља онемогућавање лица које ради, студира, лица које је у поступку уписа на студијски програм Академије или је полазник програма иновација знања које организује Академија,

које је послато на праксу ради остваривања наставног програма Топличке струковних студија, засновано на полу или сексуалној оријентацији.

Сексуално узнемиравање се испољавају у: нежељеним сексуалним предлозима, разним нежељеним позивима (телефоном, порукама, путем друштвених мрежа и платформи), нежељеним комуникацијом, непримереним гестовима, физичком нападовању, поновљеном директном или непримереним додирима и опаски које су полно обојене, укључујући алузије, ругање и нежељеним изјављивањима која су полно, односно родно усмерено.

## Члан 5.

**Сексуално узнемиравање** је свако понашање лица које у намери исходавања услуге

сексуалне природе, уцени друго лице да ће у случају одбијања тражених услуга, против њега или њему блиског лица изнети или предузети нешто што може штетити части и угледу, или да неће добити или остварити право које му у редовном току ствари припада.

#### **Члан 6.**

Сви запослени и студенти/студенткиње на Академији су обавезни да се понашају тако да омогуће несметано одржавање наставних активности и радног процеса, уз остваривање атмосфере безбедне радне средине, развијања колегијалности и поштовања различитости.

#### **Члан 7.**

С обзиром на то да наставници/наставнице и сарадници/сараднице на Академији обављају посебну врсту посла који захтева висок степен професионалне и моралне одговорности, те да у односу на студенте/студенткиње наступају са позиције ауторитета, понашање супротно одредбама овог Правилника представља тешку повреду правила понашања и радне дисциплине.

### **СЕКСИСТИЧКА ДИСКРИМИНАЦИЈА**

#### **Члан 8.**

На Академији није дозвољена сексистичка дискриминација, односно вербални и невербални акти којима се исказују или пропагирају полне предрасуде везане уз сексуалну оријентацију и које доводе до дискриминације по полу или сексуалној оријентацији.

### **ОБАВЕЗЕ АКАДЕМИЈЕ**

#### **Члан 9.**

У циљу препознавања, превенције и спречавања сексуалног узнемиравања и уцењивања, Председник организује обавештавање запослених и студената/студенткиња о забрани ових облика понашања, као и о мерама и поступцима превенције и заштите, и то на почетку сваке наставне године путем сајта Академије.

У смислу става 1 овог члана, овај Правилник ће бити објављен на интернет страници Топличке академије струковних студија.

### **ПРОЦЕДУРА СПРЕЧАВАЊА И ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА, СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА**

#### **Члан 10.**

Поступци заштите од дискриминације, злостављања, сексуалног узнемиравања и уцењивања су консултативни поступак и поступак заустављања дискриминације, злостављања, сексуалног узнемиравања и уцењивања.

### **КОМИСИЈА**

#### **Члан 11.**

Комисију која спроводи консултативни поступак и поступак заустављања

дискриминације, злостављања и сексуалног узнемиравања чине чланови Радног тима на Академији који раде на подизању свести и развијању иновативних механизма за подршку жртвама, именовани одлуком председника Академије чији састав је објављен на интернет страници Академије.

У случају да су оштећени и починилац запослени, председник именује замену студентима члановима комисије и као чланове именује запослене.

Један члан Комисије мора бити лице запослено на Топличкој академији струковних студија са завршеним правним факултетом.

Мандат чланова Комисије је 12 (дванаест) месеци, са могућношћу реизбора.

Број реизбора/мандата није ограничен.

У случају потребе за изузећем члана Комисије, Председник ће решењем именовати замену.

## КОНСУЛТАТИВНИ ПОСТУПАК

### Члан 12.

Комисија ће обављати поступак консултација, саветовања и посредовања, у складу са Правилником.

Лице које сматра да је било изложено дискриминацији, злостављању, сексуалном узнемиравању или уцењивању, може се ради консултација обратити Комисији писмено, преко секретаријата Академије („За Комисију за спречавање сексуалног насиља“) или мејлом на званичну мејл адресу Академије.

У складу са личном одлуком, лице која захтева консултацију обавиће поступак исте са једним изабраним чланом Комисије или са Комисијом у пуном саставу.

### Члан 13.

Консултативни поступак са лицем за подршку/Комисијом је неформалан и не води се службена евиденција.

Поступак се води у поверљивој форми, лични подаци лица које сматра да је било изложено сексуалном узнемиравању, односно уцењивању, могу да остану тајни, на захтев тог лица, што обавезује лице за подршку и помоћ/Комисију.

### Члан 14.

Лице које пружа помоћ и подршку ће обавити разговор са лицем из члана 12. став 2 овог Правилника и пружити адекватну помоћ и подршку.

У случају сексистичке дискриминације, злостављања, сексуалног узнемиравања или уцењивања, лице за помоћ и подршку ће обавестити Председника и заједно са Председником обавити разговор са потенцијалним извршиоцем забрањеног понашања, уз заштиту идентитета лица које сматра да је било изложено сексуалном узнемиравању или уцењивању.

Након обављеног разговора и у договору са оштећеном страном, Комисија ће одлучити о даљим поступцима који могу бити:

- савет запосленом/запосленој, односно студенту/студенткињи на који начин да реагује уколико се узнемиравање понови;
- предлог председнику Академије да се облици наставе обављају у другачијим околностима;
- одвојен разговор са лицем које је вршило сексуално узнемиравање;

- подношење пријаве председнику Академије са чињеницама о сексуалном узнемиравању.

Комисија, односно појединачни члан Комисије који врши поступак помоћи и консултације, једном годишње достављају председнику Академије извештај о раду који садржи број и врсте учињених прекршаја.

Уколико су у свом раду лица за помоћ и подршку дошла у контакт са информацијама на основу којих се може оправдано претпоставити да је учињено сексуално уцењивање, у обавези су да са тим информацијама упознају председника Академије.

Сви учесници у консултативном поступку су у обавези да поштују принцип поверљивости и заштите приватности и података о личности.

## **ПОСТУПАК ЗАУСТАВЉАЊА СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА**

### **Члан 15.**

Покретање поступка заустављања сексуалног узнемиравања или уцењивања није условљено претходно покренутим, односно окончаним консултативним поступком. Поступак заустављања сексуалног узнемиравања или уцењивања је хитан.

### **Члан 16.**

Лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање, подноси писани захтев председнику за отпочињање поступка заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања и то у року од најкасније 6 (шест) месеци од дана извршења забрањеног понашања, односно најкасније 4 (четири) месеца у случају када се понашање односи на студента као починиоца.

Писани захтев за заустављање сексуалног узнемиравања, односно уцењивања може поднети и запослени, студент или студенткиња који сазна за понашање за које оправдано верује да представља сексуално узнемиравање, односно уцењивање уз сагласност особе за коју се сматра да је претрпела узнемиравање, односно уцењивање.

У току поступка заустављања сексуалног узнемиравања и уцењивања, лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање, може изабрати особу од поверења ради пружања подршке у току поступка.

Особа од поверења може присуствовати приликом давања сваког исказа лица које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање.

### **Члан 17.**

Писани захтев из члана 16. се подноси председнику преко секретаријата Академије и обавезно садржи:

1. Име и презиме подносиоца;
2. Име и презиме особе која је наведена као извршилац сексуалног узнемиравања или уцењивања;
3. Датум када је сексуално узнемиравање или уцењивање извршено;
4. Место догађаја;
5. Опис догађаја;
6. Имена сведока;
7. Остале информације које подносилац сматра релевантним;
8. Потпис подносиоца;

9. Датум подношења захтева.

Ако захтев не садржи податке из става 1 тачка 1, 2, 3, 4, 5, 8 или 9 овог члана, захтев ће се сматрати неуредним.

Лице коме је поднет захтев позваће подносиоца да допуни неуредан захтев сам или уз подршку лица за помоћ и подршку.

У случају да подносилац не допуни захтев у року од 7 (седам) календарских дана од пријема позива, сматраће се да је одустао од захтева.

#### **Члан 18.**

Председник ће одмах по пријему уредног захтева утврдити и спровести мере које имају за циљ смањење контаката подносиоца захтева и лица које је у захтеву наведено као извршилац на најмању могућу меру, до окончања поступка.

У случају када је председник у уредном захтеву означен као извршилац забрањеног понашања, председник ће одмах и неодложно по примитку захтева изузети себе из даљег поступања и своја овлашћења из овог Правилника пренети на једног помоћника председника.

#### **Члан 19.**

Комисија која је утврђивала чињенице и околности догађаја о свим предузетим радњама води записник или службене белешке.

Комисија ће обавити разговоре са свим лицима именованим у поступку и прикупљати доказе на друге начине.

Комисија може утврдити да је сексуално узнемиравања, односно уцењивања било, да се сексуално узнемиравање односно уцењивање није догодило, да нема довољно доказа да се сексуално узнемиравање, односно уцењивање догодило.

Комисија одлучује консензусом.

Уколико Комисија не може донети одлуку консензусом, за доношење пуноправне одлуке је нужна квалификована већина свих чланова Комисије.

Комисија о свом налазу писмено обавештава председника и предаје му сва писмена која је произвела и са којима је дошла у контакт у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема решења о именовану.

У случају постојања изузећа председника Академије из поступка, обавештења и документацију из става 6. овог члана, Комисија доставља овлашћеном помоћнику председника.

#### **Члан 20.**

По пријему обавештења Комисије из члана 19 овог Правилника, председника (овлашћени помоћник председника) се у року од 7 (седам) дана писмено обраћа лицу које је наведено као извршилац сексуалног узнемиравања, односно уцењивања, упознаје га са пријавом и прикупљеним доказима и позива да у року од 8 (осам) дана достави писмено изјашњење.

#### **Члан 21.**

Уколико се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране запосленог/запослене, председник предузима одговарајуће мере у складу са Законом о раду и општим актима Топличке академије струковних студија . Уколико се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање

извршено од стране студента/студенткиње, предузима одговарајуће мере у складу са општим актима Академије струковних студија Јужна Србија којима се уређује дисциплинска одговорност студената.

У случају да се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране председника, сав материјал, укључујући изјаве страна и доказе прикупљене у поступку, доставља се Савету Академије, који ће одлучити о изрицању дисциплинских мера, у складу са Законом о раду и општим актима Топличке академије струковних студија.

#### **Члан 22.**

Уколико се у поступку утврди да није извршено сексуално узнемиравање, односно уцењивање, запослени/запослена, односно студент/студенткиња који/која је поднео/поднела лажну пријаву ће се санкционисати у складу са важећим прописима којима се уређују радни односи, односно општим актима Топличке академије струковних студија којима се уређује дисциплинска одговорност.

Лажно или злонамерно пријављивање представља пријављивање са намером да се другом учини штета или наруши углед или професионална репутација.

Оправдана сумња на сексуално узнемиравање/уцењивање која није доказана, неће се сматрати лажном пријавом.

#### **Члан 23.**

Академија и сви учесници у поступку се обавезују да ће се руководити принципима поверљивости и заштите приватности и података о личности.

Чланови Комисије потписују изјаву о обавези чувања тајности података, за сваки појединачни поступак понаособ.

#### **Члан 24.**

Академија ће се старати да запослени и студенти путем интернет странице Академије буду ажурно информисани о својим правима и обавези Академије да свакоме ко сматра да му је повређено родно или полно право или интегритет, у складу са овим Правилником, пружи заштиту, укључујући и подношење кривичне пријаве против починиоца, у случају постојања законских услова, односно обавезе.

### **ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 25.**

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања на огласној табли Топличке академије струковних студија.

Председник Привременог Савета Академије  
Милош Бокић, дипл. правник





**ПОТВРДА О СТУПАЊУ НА СНАГУ ПРАВИЛНИК О ПРЕВЕНЦИЈИ И ЗАШТИТИ ОД  
ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА, СЕКСУАЛНОГ-ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И  
УЦЕЊИВАЊА**

Правилник о превенцији и заштити од дискриминације, злостављања, сексуалног-полног узнемиравања и уцењивања објављен је на огласној табли Академије 10.11.2022.године и ступа на снагу 18.11.2022.године.

Председник Привременог Савета  
Топличке академије струковних студија  
Милош Ђокић, дипл.правник



---